

میثم مولایی،
تدوینگر سینما
در دومین کارگاه
جشنواره ریلیمو

در میکرودراما نمی توان قواعد سینمای افقی را تکرار کرد

یا ساختار سه پرده ای نیست؛ بلکه در این شکل جدید می توان آموزه های قدیمی را با خلاقیت های جدید ترکیب و تلفیق کرد و به چیز تازه ای رسید.

وی با اشاره به ضرورت شکستن کلیشه ها در فرمت عمودی بیان کرد: فیلمسازانی که تجربه زیادی در سینمای رایج دارند، ممکن است در مواجهه با این پدیده جدید کمی دشوارتر خود را وفق دهند؛ چراکه به طور طبیعی به برخی کلیشه ها و الگوهای تثبیت شده عادت کرده اند و شکستن این الگوها در مواجهه با فرمت جدید برایشان دشوارتر است. دوستانی که فیلم کوتاه کار کرده اند و محدودیت زمانی را تجربه کرده اند، به نظر مواجهه بهتری با این شکل جدید داستان گویی دارند؛ اما به یک شرط و آن اینکه قرار نیست تمام اصول داستان پردازی در سینما را کنار بگذاریم.

تدوینگر «روز صفر» با طرح چند سوال که باید در میکرودراما به آنها جواب داد، گفت: نخستین سؤال این است که «تنش اصلی داستان چیست؟» در یک سریال میکرودراما باید مشخص باشد که تماشاگر بعد از سه قسمت بگوید داستان چیست، تنش اصلی کجاست و قرار است با چه درگیری ای مواجه شود. بنابراین در حدود سه قسمت، یعنی سه دقیقه، مخاطب باید بتواند داستان را تعریف کند، به ویژه اگر تعداد قسمت ها کمتر باشد.

مولایی با اشاره به ویژگی مخاطب میکرودراما اظهار کرد: وقتی از مخاطب عام صحبت می کنیم، منظور مخاطبی است که ممکن است در اوقات بیکاری خود، در مترو، اتوبوس، بانک یا صف، محتوای میکرودراما را تماشا کند. بنابراین باید قواعد داستان گویی را با همان خلاقیتی که فیلمسازان فیلم کوتاه دارند، ترکیب کنیم.

وی با تأکید بر تفاوت میان اینستاگرام و پلتفرم های تخصصی گفت: نکته مهم این است که باید تفاوت مخاطب اینستاگرام با مخاطب پلتفرمی را در نظر بگیریم. در اینستاگرام سطح انتظار مخاطب پایین تر است، اما وقتی مخاطب با پلتفرمی مواجه می شود که مختص این کار است، سطح انتظارش بالا می رود. نمونه آن نیز اتفاقی است که سال ها پیش درباره سریال های نمایش خانگی رخ داد؛ مخاطب نسبت به این آثار سخت گیری بیشتری نسبت به سریال های تلویزیونی و حتی برخی سریال های خارجی دارد.

در این زمینه جدید به کار بگیریم. چند ماه است در این حوزه کار می کنم و همراه با تعدادی از کارگردانان و تدوینگران در مرحله کشف هستیم تا ببینیم چگونه می توان از امکانات عمودی استفاده کرد و آنها را با دانسته ها و تجربیات قبلی تطبیق داد.

او درباره اهمیت مخاطب شناسی در این آثار عنوان کرد: در سینمای حرفه ای و افقی، مخاطبان می توانند طیف بسیار گسترده ای داشته باشند اما در مورد سینمای عمودی با مخاطبی کاملاً عامه مواجه هستیم؛ مخاطبی که در اوقات بیکاری خود این محصولات را تماشا می کند. این نکته کد مهمی است که بدانیم برای مخاطبی که اوقات بیکاری خود را به یک پدیده جدید اختصاص می دهد، چه چیزی باید فراهم و چگونه ارائه شود. بنابراین شناخت مخاطب در وهله اول اهمیت بسیار زیادی دارد.

وی با اشاره به تجربه خود در حوزه میکرودراما گفت: در چند فیلمنامه میکرودراما که بررسی کردیم، یکی از مهم ترین مواردی که پیش از فیلمبرداری روی آن کار کردیم، کوتاه کردن مقدمه سریال ها بود. در مواردی حتی ۱۰ تا ۱۲ صفحه ابتدایی فیلمنامه را به سه صفحه کاهش دادیم و به این ترتیب، ۱۰ قسمت به حدود سه یا چهار قسمت تبدیل شد. اگر قرار باشد چنین اصلاحاتی در مرحله مونتاژ انجام شود، طبیعتاً هزینه و پیچیدگی بیشتری به پروژه تحمیل خواهد کرد؛ بنابراین حضور تدوینگر از مرحله پیش تولید می تواند به اصلاح ساختار داستان پیش از فیلمبرداری کمک کند. مولایی ادامه داد: اگر قرار است ۱۰ روز فیلمبرداری کنیم، باید این زمان صرف سکانس هایی شود که واقعاً باید در فیلم باشند و حذف نشوند. امروز دیگر اینکه فیلمی در مرحله مونتاژ ۱۹۰ دقیقه بوده و بعد به ۱۰۰ دقیقه رسیده یا چند قسمت یک سریال دور ریخته شده باشد، در سینمای جهان نیز چندان محلی از اعراب ندارد؛ چراکه تولید آن قدر گران شده است که باید فیلمنامه را پیش از رفتن سر صحنه تدوین کرد و زمان تولید را صرف بخش های ضروری کرد.

تدوینگر «اسکور» با تأکید بر اهمیت داستان پردازی در آثار عمودی اظهار کرد: وقتی در میکرودراما وقتی با مخاطب عام سروکار داریم، داستان پردازی درست اهمیت بسیار زیادی پیدا می کند. این به معنای بازگشت صرف به الگوهای کهن قصه گویی

دومین کارگاه آموزشی جشنواره ریلیمو، با حضور محمود کلاری فیلمبردار، مجید توکلی کارگردان، میثم مولایی تدوینگر، مسعود خاکباز نویسنده و هادی مقدم دوست فیلمنامه نویس و کارگردان در خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

میثم مولایی در کارگاه آموزشی خود بر ضرورت حضور تدوینگر از مرحله پیش تولید و نقش او در اصلاح ساختار داستان پیش از فیلمبرداری تأکید کرد.

میثم مولایی، تدوینگر سینما با اشاره به مولفه های ساخت اثر در قالب عمودی، در دومین کارگاه جشنواره ویدیوهای عمودی (ریلیمو) گفت: چیزی که درباره میکرودراما صحبت می کنیم، صرفاً تبدیل قاب ۱۶ به ۹ به قاب عمودی نیست و نباید تصورات قبلی مان از قصه گویی را در این قالب تکرار کنیم. در هر تولید هنری، زیبایی و تأثیرگذاری اهمیت دارد و نباید تکنیک زده شویم. باید از ابتدا به این موضوع فکر کنیم که در زمان کوتاهی که در اختیار داریم، چگونه می توانیم مخاطب را تحت تأثیر قرار دهیم.

وی با اشاره به نقش تدوین در داستان گویی افزود: سال هاست برخی فیلم نامه نویسان از امکانات تدوین در نوشتن فیلم نامه بهره می گیرند. امکانات گسترده ای روی میز مونتاژ وجود دارد و مونتاژ صرفاً به کات کردن دو نما به یکدیگر محدود نمی شود. هنر اصلی تدوینگر و بزرگ ترین توانایی او، تعریف درست داستان است. تدوینگر کسی است که می داند یک داستان را چگونه باید تعریف کند.

این تدوینگر همچنین درباره جشنواره ای که این روزها به صورت جدی تری سراغ سریال های عمودی رفته، بیان کرد: یکی از مهم ترین ویژگی های جشنواره ریلیمو، پخش آثار در VOD فیلیمو است. این پلتفرم فضایی را مهیا کرده که آثار پس از عبور از هیئت انتخاب، به نمایش گذاشته شوند و همین دیده شدن آثار اتفاق مهمی است.

مولایی در ادامه با طرح این پرسش که چرا باید به سراغ فرمت عمودی رفت، گفت: برای بررسی پدیده میکرودراما باید بدانیم اساساً درباره چه چیزی صحبت می کنیم و این فرمت چه امکاناتی دارد و چگونه می توان توانایی ها و تجربیاتمان در سینمای افقی را

